

СТРАТЕГИЯ ЗА ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗАЦИЯ НА АГРАРНИЯ УНИВЕРСИТЕТ – ПЛОВДИВ ЗА ПЕРИОДА 2017-2020 ГОДИНА

Основните приоритети за интернационализацията на висшите училища в Европа са посочени в различни документи на Европейската комисия. Повечето стратегии на национално ниво все още са съсредоточени основно върху мобилността и откриване и поощряване на перспективни млади учени в международен план. Европейската комисия посочва и по-широки аспекти на интернационализацията на висшето образование като: предлагане на иновативно образователно съдържание в учебните програми, стремеж към високи постижения в образованието и изследванията и не на последно място – постигане на стратегически партньорства с висши училища, институции на държавната администрация, частния и неправителствения сектор в световен мащаб.

В програмните и стратегически документи на Комисията се заявява, че висшето образование е в основата на Стратегията Европа 2020 за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, тъй като то играе решаваща роля за персоналното и общественото развитие и подготвя висококвалифициран човешки капитал за икономиката на знанието чрез своето влияние върху изследванията и иновациите.

Болонският процес и съществуващите програми за европейски обмен като Еразъм, Еразъм Мундус, Темпус и Мари Кюри осигуряват възможности за висока степен на сравнимост и трансфер на образователни практики между висшите училища в рамките на Европейското пространство за висше образование, но глобалното измерение на понятието за интернационализация се дискутира едва в новия програмен период 2014-2020 година. Европейската комисия препоръчва разширяване на международния контекст на европейското висше образование и разпространение на европейските образователни практики по света – в Азия, Близкия Изток и Латинска Америка.

Съвременното схващане е, че интернационализацията не означава само пресичане на националните граници, а предполага свързване на местното с глобалното, на познатото с неизвестното, инкорпориране на принципите на интердисциплинарност, многоезичие, разнообразие от култури и традиции, иновативност и социална справедливост.

- Интернационализацията на едно висше училище включва интегриране на международно, межкултурно и глобално измерение в целите, начина на функциониране и процесите на преподаване и учене.

- Интернационализацията е управленски подход в образователната сфера, при който дейностите, свързани с международно сътрудничество, се превръщат в приоритет и са интегрирани във всички дейности, осъществявани в рамките на висшето училище.

- Интернационализацията предполага разработване на по-всеобхватни стратегии, в които образователните програми и резултатите от учебния процес се отчитат като средство за повишаване на качеството на висшето образование и научните изследвания.

Интернационализацията на АУ включва дейности, насочени към разширяване на сътрудничеството с образователни, научни, изследователски и други институции и организации в Европа и света за реализиране на мобилности на студенти, преподаватели и служители; разработване на съвместни образователни и научни проекти; организиране на съвместни работни срещи, конференции, симпозиуми, разработване на съвместни учебни планове за придобиване на двойна диплома, включване в международни мрежи.

Предпоставки за развитие на интернационализацията в АУ

- Въведената тристепенна система на обучение: бакалавър – магистър – доктор (Болонски процес) и действаща система за натрупване и трансфер на кредити;
- Въведена Система за оценяване и поддържане на качеството на обучение и на академичния състав;
- Високи оценки от Националната агенция за оценяване и акредитация (НАОА) – институционална, програмни, за обучение на докторанти;
- Периодично актуализиране на учебните планове и осъвременяване на учебните програми; въведени нови методи на преподаване;
- Европейско дипломно приложение, което се издава на английски език;
- Създадени условия за учене през целия живот за овладяване на новите технологии, личностно развитие и гарантиране на равни възможности (Център за продължаващо обучение, Център за дистанционно обучение)
- Три съвместни магистърски и една докторска програма с водещи европейски университети, завършващо с издаване на дипломи от два университета;
- Обучение на докторанти с двойно научно ръководство с Гърция, Казахстан, Виетнам. Добър пример за това сътрудничество са осъществяваните през последните години съвместни докторантури с Казахски агротехнически университет „С. Сейфулин“ – Астана и Казахски национален аграрен университет – Алмати.
- Извеждане на дисциплини, модули и цялостен курс на обучение на английски и руски език – към март 2017 г. АУ предлага 69 дисциплини на английски език за входящи студенти и цялостно обучение на английски език по специалностите „Растителна защита“, „Растителни биотехнологии“ и „Аграрна икономика. Увеличава се броят на дисциплините, извеждани на руски език за входящи студенти от

Казахстан, Русия, Молдова. Предлагат се и курсове по английски и български език.

- Публикувана подробна информация и документация за условията за кандидатстване за мобилност в сайта на университета. Ежегодно се актуализира Course Catalogue for Exchange Students;
- Тясно обвързване дейността на университета с аграрния бизнес и практиката;
- Богати традиции в сферата на международното сътрудничество и създадени тесни научни и академични контакти с над 150 университета от Европа, Азия, Африка и САЩ
- Създадени са условия за изходяща и входяща мобилност на студенти, докторанти, преподаватели и служители по Еразъм+ и други международни програми и проекти. През академичната 2016/2017 г. по програма Еразъм+ Аграрният университет има сключени 80 двустранни договора и са осъществени 12 изходящи мобилности на студенти с цел обучение и 54 с цел практика; 14 изходящи преподавателски мобилности с цел преподаване и 35 мобилности на персонал за обучение.
- Ясни процедури за пълно академично признаване на образователни периоди и степени, регламентирани в Правилата за организиране на студентската мобилност;
- Студентският съвет съвместно с Erasmus Student Network – Пловдив се включва в дейностите по интегриране на студентите в живота в университета
- АУ е разпознаваем в Европейското образователно пространство и в света.

Принципи

Принципите, на които се основава стратегията за интернационализация са:

- **сътрудничество** и взаимодействие между участниците в процесите на интернационализация – преподаватели, студенти, администрация, потребители на кадри, партниращи институции в областта на аграрното образование, науката и земеделската практика.
- **прозрачност** на действие от страна на всички участници и популяризиране на постигнатия напредък в процеса на интернационализация.
- **дефиниране на измерими индикатори** за напредъка в процеса на интернационализация.

SWOT анализ

Силни страни

- Създадена структура за координиране, мониторинг и отчитане на дейностите, свързани с интернационализацията: ресорен заместник-ректор, Център за международно сътрудничество и връзки с обществеността и бюро „Еразъм“, които са кадрово обезпечени, с разработени и действащи правилници.
- Изграден Център за дистанционно обучение и създадена Интернет базирана университетска система за дистанционно обучение.
- Функциониращ Департамент за езикова подготовка и спорт, който обезпечава чуждоезиковото обучение на български и чуждестранни студенти с Отделение по български език за повишаване езиковата компетентност на всички студенти в бакалавърска степен на обучение и за обучение на чужденци.
- Дългогодишен опит за работа в международни проекти и програми, изградена добра партньорска мрежа от чуждестранни университети и научни институции.
- Активен обмен на студенти и преподаватели с университети от ЕС и партниращи страни, който е географски балансиран и финансово обезпечен от различни източници;
- Добра езикова подготовка на преподавателите;
- Разработени учебни програми и модули по 80 дисциплини за бакалавърска и магистърска степен на английски език, 20 дисциплини на руски език и отделни дисциплини на турски, полски и испански език;
- 3 магистърски програми на английски език;
- Широко участие на преподавателите в международни научни колективи и форуми;
- Нарастващ брой студенти и докторанти, участващи в научни форуми и в изследователски колективи.

Слаби страни

- Липса на мотивация за включване в процеса на интернационализация сред част от академичния персонал, дължащ се основно на по-слабото ниво на владеене на чужди езици.
- Преобладаващ интерес на студентите към програмите за практика в чужбина и по-слабо желание за мобилност с цел обучение.
- Морално остарял сайт на АУ, който възпрепятства атрактивното популяризиране на обучението и научните резултати.
- Недостатъчно използване възможностите, които предлагат новите технологии и подценяване на дистанционната форма на обучение;

- Слабо и кампанийно представяне на възможностите за обучение на чуждестранни граждани в АУ;
- Загуба на традиционни пазари на образователния продукт като страните от Балканския полуостров, Африка, Азия, Южна Америка и Куба.

Възможности

- Изброените силни страни от SWOT анализа създават благоприятни условия за интернационализацията на АУ.
- Университетът има изграден международен престиж и се е утвърдил като надежден и търсен партньор.
- Селското стопанство е стратегически сектор, осигуряващ прехраната на населението, и доказано печеливш бизнес.
- Локализацията на АУ в Пловдив като земеделски район и важен център на аграрната наука с множество научни институти е предпоставка за по-нататъшния процес на интернационализация.
- Пловдив като град с многовековна история, богати културни и мултинационални традиции и утвърдена туристическа дестинация благоприятства развитието на този процес.

Заплахи

- Икономическата криза, финансовата нестабилност и политическите проблеми в регионален и европейски мащаб;
- Международните конфликти се отразяват негативно върху свободното движение на хора и представляват реална опасност за отлив на чуждестранни студенти и учени.
- Намаляващ интерес към агрономическото образование в цяла Европа. Неслучайно редица европейски университети се преименуваха от аграрни в университети за природни науки, за екология, устойчиво развитие и т.н.

Това е основание за ръководството на Аграрния университет – Пловдив да работи в посока утвърждаването и признаването му като Национален център на висшето аграрно образование и наука. България и Европейският съюз имат нужда от такъв университет.

Основни направления и дейности за разширяване и развитие на интернационализацията на АУ

Настоящата Стратегията за интернационализация очертава визията за развитието на Аграрния университет – Пловдив през следващите три години. Основните направления и дейности в Плана за реализация на

Стратегията са резултат от отчетените силни и слаби страни в SWOT анализа. Опитът и добрите практики, утвърдените традиции в учебната и научноизследователска дейност поставят редица предизвикателства пред АУ.

1. Развитие на процеса на интернационализация

- Създаване на благоприятна мултикултурна академична среда за преподавателите, студентите и партньорите на Аграрния университет от образователните, научните и бизнес средите.
- Преодоляване дисбаланса между изходяща и входяща студентска и преподавателска мобилност, кредитите, научните степени в институционалното сътрудничество, произтичащи от разликите в системите за висше образование, процедурите и финансирането както между страните-членки на ЕС, така и в партниращите страни.
- Поощряване мобилността на академичния състав с цел преподаване и на административния персонал за обучение, като се отчита ролята на международния обмен за развитие на интернационализацията в АУ.
- Увеличаване на мобилностите с цел преподаване за хабилитираните преподаватели.
- Утвърждаване на АУ като надежден партньор в инициативата 16+1 на Асоциацията за насърчаване на сътрудничеството на страните от ЦИЕ и Китай.

2. Адаптиране на учебния процес за ускорена интернационализация

- Интегриране на придобитите знания с международен и междукултурен характер в учебната програма.
- Иновативни модели за дистанционно, дигитално и смесено обучение като инструмент за допълване на интернационализацията на висшето образование.
- Участие на чуждестранни експерти от областта на образованието, науката и бизнеса при разработване на нови и актуализиране на предлаганите учебни програми.
- Стимулиране на обучението на чужд език като политика, която насърчава многообразието и междукултурния диалог.
- Интернационализация на образователния продукт за улесняване достъпа до нови образователни пазари и клиенти чрез предлагане на гъвкави образователни продукти и услуги в Департамента за езикова подготовка и спорт, Центъра за продължаващо обучение и към Центъра за дистанционно обучение.
- Привличане на студенти от общностите на етнически българи в чужбина.

- Търсене на възможности за възстановяване на традиционните пазари на образователния продукт като страните от Балканския полуостров, Африка, Азия, Северна и Южна Америка.

3. Бизнесът в процеса на интернационализация

- Интегриране на бизнеса в образователния процес чрез представяне на технологични новости и иновации.
- Привличане на представители на чуждестранни фирми като лектори във водещи ключови дисциплини по направления.
- Отчитане и проследяване на нарастващия интерес сред студентите към стажантските програми в чужбина и съчетаване на работа в реална работна среда с придобиване на езикови и културни компетентности и умения.
- Засилване връзките с агробизнеса и водещи международни компании за осигуряване на стажантски места, проучване мнението на бизнеса за подготовката на студентите и подкрепа за реализация на завършилите.
- Търсене на спонсорство от партниращи чуждестранни фирми за подобряване материалната база и обновяване на учебния процес и практическата подготовка.

4. Интернационализация в областта на научните изследвания

- Насърчаване на съществуващите международни научни колективи за нови съвместни проекти.
- Създаване на нови интердисциплинарни международни колективи чрез различни програми и финансови механизми.
- Продължаване на членството на АУ в международни мрежи и научни организации и включване в нови.
- Разширяване участието на традиционните и привличане на нови участници в международните конференции, семинари, кръгли маси, организирани от АУ.
- Успешно реализиране на първото демонстрационно аграрно изложение International Field Days Bulgaria в АУ и превръщането му в традиционно.
- Домакинство и знаково участие на АУ в Конференцията FOOD 2030 през юни 2018 г. в рамките на българското председателство на Съвета на ЕС с цел постигане на устойчиво международно признание.

Стратегията за интернационализация на Аграрния университет – Пловдив е приета с Решение на Академичния съвет, Протокол № 2 от 12.10.2017 г.